

SIA Tet

Izmaksu sistēmas (modeļa) ABC apraksts

Par 2024. pārskata gadu

Saturs

1.	Vispārējā izmaksu plūsma	5
2.	Primāro izmaksu līmeņi.....	7
2.1.	Kapitāla finansēšanas izmaksas (COC) – Līmenis 1	7
2.2.	Izmaksu elementi (IE) – Līmenis 2.....	7
3.	Atbalsta funkciju līmenis	7
3.1.	Atbalsta resursi (AR) – Līmenis 3	7
4.	KomerCFunkciju līmenis	9
4.1.	Tiešie resursi (TR) – Līmenis 4.....	9
5.	Tīkla elementu līmeņi.....	11
5.1.	Tīkla elementi (TE) – Līmenis 5.....	11
6.	Vispārējo izmaksu līmenis	11
6.1.	Vispārējās izmaksas (VI) – Līmenis 6.....	11
7.	Pakalpojumu līmeņi.....	12
7.1.	Produkti segmentos (PS) – Līmenis 7	12
7.2.	Produkti (P) – Līmenis 8	12
7.3.	Atskaites (Rep) – Līmenis 9.....	13

1. Vispārējā izmaksu plūsma

Izmaksu attiecināšanas sistēma, kuru izmanto SIA Tet (turpmāk – Tet), pielieto ABC (activity based costing) pašizmaksas aprēķina pieeju. Izmaksu modelis par 2024.gada izmaksām ir veidots profesionālā pašizmaksas aprēķinu programmā QPR Cost Perform v.2025.1.1

Izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas sistēma (turpmāk – iekšējā uzskaites sistēma) sastāv no desmit kopkontu grupām (turpmāk – līmeņi), kurus pēc to ekonomiskās būtības var sagrupēt sešās galvenās izmaksu grupās:

- 1) Primārās izmaksas;
- 2) Atbalsta funkcijas;
- 3) KomerCFunkcijas;
- 4) Tīkla elementi;
- 5) Vispārējās izmaksas;
- 6) Pakalpojumi

Iekšējā uzskaites sistēma satur vēsturiskās izmaksas, iegūtas no sekojošiem informācijas avotiem:

- 1) vadības grāmatvedības uzskaitē SAP CO sistēmā, jo tajā tiek veikta datu grupēšana pēc izmaksu rašanās vietām – struktūrvienībām (jeb uzņēmuma daļām un nodaļām) un izmaksu veidiem. SAP vadības grāmatvedības uzskaitē ir tieši saistīta ar finanšu grāmatvedības uzskaiti, un datu nodošana starp moduļiem ir automātiska. Papildus kapitāla finansēšanas izmaksas tiek aprēķinātas MS Excel un ievietotas iekšējā uzskaites sistēmā Primāro izmaksu līmenī.
- 2) SAP AA pamatlīdzekļu uzskaitē (SAP finanšu uzskaites pamatlīdzekļu modulis), no kura tiek iegūts nolietojums uzņēmuma pamatlīdzekļiem.
- 3) Excel aprēķins kapitāla finansēšanas izmaksām (kur, balstoties uz izmantoto uzņēmuma darbības kapitālu un kapitāla finansēšanas likmi, tiek aprēķinātas izmaksas).

Kopumā izmaksas tiek attiecinātas:

- 1) no Primāro izmaksu līmeņiem uz Atbalsta funkciju, KomerCFunkciju, Tīkla elementu, Vispārējo izmaksu un Pakalpojumu līmeņiem;
- 2) no Atbalsta funkciju līmeņa uz KomerCFunkciju, Tīkla elementu, Vispārējo izmaksu un Pakalpojumu līmeņiem;
- 3) no KomerCFunkciju līmeņa uz Tīkla elementu, Vispārējo izmaksu un Pakalpojumu līmeņiem;
- 4) no Tīkla elementu līmeņiem uz Vispārējo izmaksu un Pakalpojumu līmeņiem;
- 5) no Vispārējo izmaksu līmeņa uz Pakalpojumu līmeni.

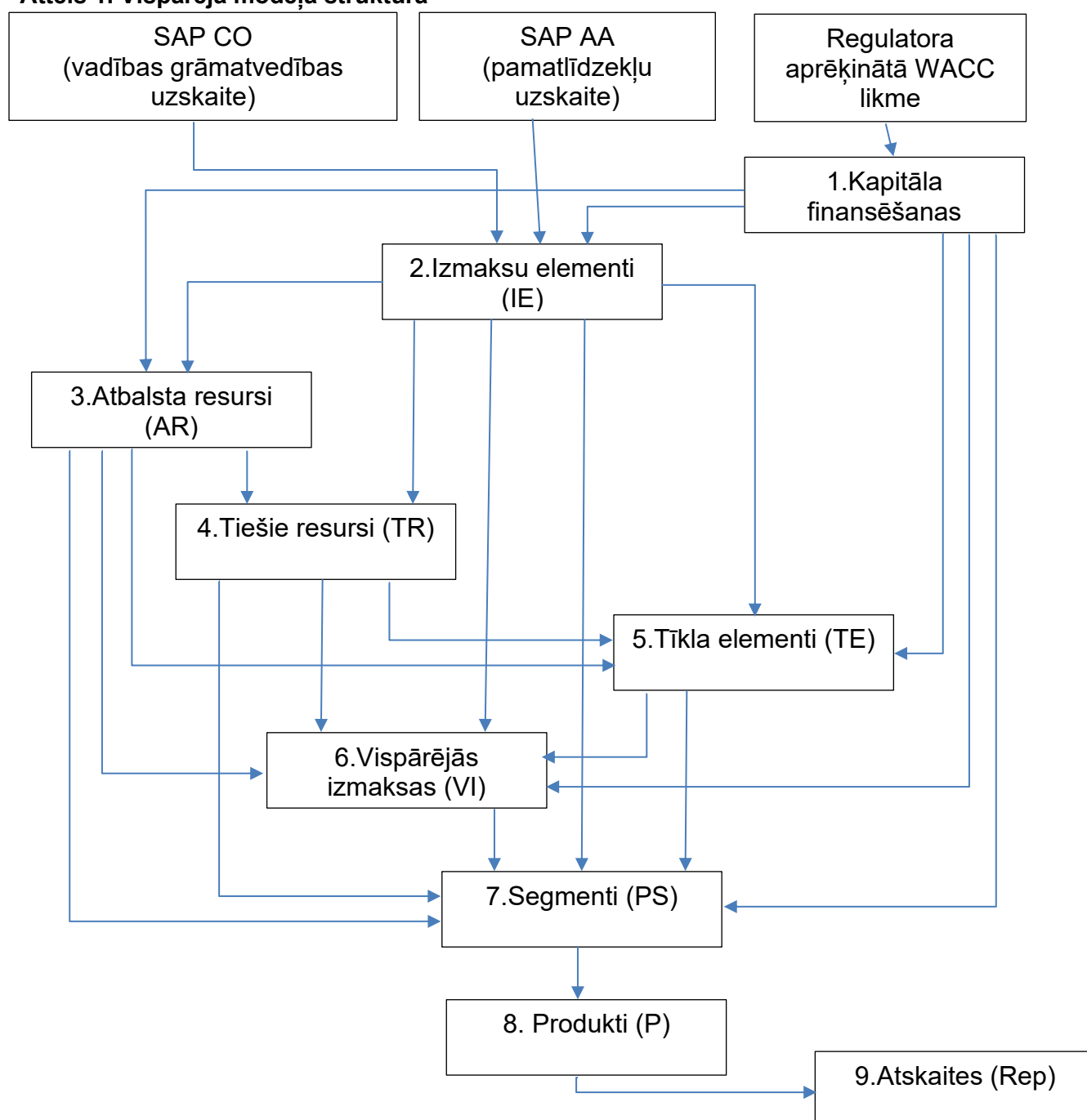
Ieņēmumu attiecināšana uz Tet pakalpojumiem tiek veikta atbilstoši SAP finanšu un vadības grāmatvedības sistēmā izveidotajiem atsevišķiem ieņēmumu kontiem katram pakalpojumam. Dažos gadījumos konti ir detalizētāki nekā nepieciešams, lai veiktu attiecināšanu uz Tet pakalpojumiem, un tādā gadījumā tie tiek sagrupēti. Ieņēmumi iekšējā uzskaites sistēmā tiek pielietoti tikai kā izmaksu nesēji un ir informatīvi analīzes mērķiem.

Gala atskaites atbilstoši SPRK noteiktajiem principiem tiek iegūtas, pakalpojumu izmaksu datus izeksportējot uz MS Excel, pievienojot ieņēmumu datus un sagrupējot vajadzīgajā formātā.

Tabula 1. Pašizmaksas modeļa līmeņu struktūra

Līmenis	Saīsinājums	Līmeņa nosaukums	Līmeņa grupa
1	COC	Kapitāla finansēšanas izmaksas (Cost of Capital)	Primārās izmaksas
2	IE	Izmaksu Elementi	Primārās izmaksas
3	AR	Atbalsta resursi	Atbalsta funkcijas
4	TR	Tiešie resursi	Komercfunkcijas
5	TE	Tīkla Elementi	Tīkla elementi
6	VI	Vispārējās izmaksas	Vispārējās izmaksas
7	PS	Segmenti	Pakalpojumi
8	P	Produkti	Pakalpojumi
9	Rep	Atskaites	Pakalpojumi

Attēls 1. Vispārējā modeļa struktūra

2. Primāro izmaksu līmeņi

Iekšējā uzskaites sistēmā pirmie divi līmeņi ir Primāro izmaksu līmeņi:

- 1) Līmenis 1 - Kapitāla finansēšanas izmaksas (COC)
- 2) Līmenis 2 - Izmaksu elementi (IE)

2.1. Kapitāla finansēšanas izmaksas (COC) – Līmenis 1

Kapitāla finansēšanas izmaksas (COC) tiek aprēķinātas MS Excel vidē un tiek iedalītas atbilstoši uzņēmuma izmantotajam kapitālam (izmaksas, kuras rodas no ilgtermiņa pamatlīdzekļiem un īstermiņa apgrozāmo līdzekļu grupām). Kapitāla finansēšanas izmaksas tālāk tiek attiecinātas uz atbilstošajiem izmaksu objektiem (Izmaksu elementi, Atbalsta resursi, Tīkla elementi un Produkti līmeņos).

Kapitāla finansēšanas izmaksu lielāko daļu veido kapitāla finansēšanas izmaksas, kas aprēķinātas pamatlīdzekļiem, un tās tiek importētas ar vienu kopsummu no MS Excel. Tālākais attiecinājums uz visiem tīkla elementiem tiek veikts, par izmaksu nesēju izmantojot konkrētu pamatlīdzekļu atlikušās vērtības (kas sagrupētas pa tīkla elementu grupām).

Konts Citi ieguldījumi (COC-Citileguld) ir kapitāla finansēšanas izmaksas, kas attiecas uz *Tet* piederošajām daļām radniecīgo un asociēto sabiedrību kapitālā, kas attiecinātas uz izmaksu objektu līmeņa kontu "Saistītie uzņēmumi" (REP-Saist).

2.2. Izmaksu elementi (IE) – Līmenis 2

Izmaksu elementu līmenis (IE) ir sagrupēts atbilstoši uzņēmuma finanšu uzskaites izmaksu kontiem un sastāv no dažādām izmaksu grupām:

- Pārdoto preču un krājumu pašizmaksa;
- Eksploatācijas un administrācijas izmaksas;
- Pamatlīdzekļu nolietojums;
- Personāla izmaksas;
- Restrukturizācijas izmaksas.

Katra no šīm izmaksu grupām iedalās sīkāk atbilstoši katra izmaksu veida detalizācijai un mērķim (piemēram, eksploatācijas izmaksas iedalās sīkāk IS, tehniskajās, telpu uzturēšanas un tamlīdzīgās izmaksās). Izmaksu elementi tālāk tiek attiecināti uz visiem līmeņiem (atbalsta struktūrvienību resursiem, tiešo struktūrvienību resursiem, pamatlīdzekļiem (tīkla elementiem), kā arī uz pakalpojumiem (produktiem)). Pamatlīdzekļu nolietojuma attiecināšana uz tīkla elementiem ir atvieglota, jo pamatlīdzekļu uzskaitē SAP programmā tiem tiek pievienota pazīme par atbilstību konkrētam tīkla elementam vai struktūrvienībai.

3. Atbalsta funkciju līmenis

Izmaksas iekšējā uzskaites sistēmā tiek sagrupētas atbilstoši uzņēmuma organizatoriskajai struktūrai un uzņēmuma rīcībā esošajiem tīkla pamatlīdzekļiem (tīkla elementi). Iekšējā uzskaites sistēma izmanto tādu pašu principu atbalsta un tiešo struktūrvienību sīkākā dalījumā kā SAP vadības grāmatvedības uzskaitē, tādējādi atvieglotot datu pārņemšanas procesu no SAP uz QPR Cost Perform programmatūru.

3.1. Atbalsta resursi (AR) – Līmenis 3

3.1.1 Finanšu dienests

Finanšu dienests (AR-FD) ietver grāmatvedības, finanšu informācijas pārvaldības, biznesa kontroles un naudas līdzekļu pārvaldes, iepirkumu un loģistikas, norēķinu un kredītzaudzību izmaksas. Šīs izmaksas ir sagrupētas darbības izmaksās (personāla izmaksas un ar personālu saistītās izmaksas) un operatīvajās izmaksās, kas tālāk tiek attiecinātas uz produktiem P līmenī vai Vispārējām izmaksām VI līmenī.

3.1.2 *Juridiskā daļa*

Juridiskā daļa (AR-JD) ietver uzņēmuma juridisko pakalpojumu un konsultāciju izmaksas, kā arī izdevumus, kas ir saistīti ar sadarbības veidošanos ar ārējām organizācijām un citiem operatoriem. Izmaksu tālākā attiecināšana:

- izmaksu daļa, kura attiecas uz pakalpojumu sniegšanu ārējiem klientiem, tiek attiecināta uz administratīvajiem pakalpojumiem P līmenī;
- izmaksu daļa, kura attiecas uz atbalsta sniegšanu Tet struktūrvienībām, tiek attiecināta uz Vispārējām izmaksām VI līmenī;
- izmaksas, kuras var tieši attiecināt uz pakalpojumiem, piemēram, regulatora nodeva, tiek attiecināta uz pakalpojumiem (produktiem).

3.1.3 *Komerccdienests*

Komerccdienests (AR-KD) Atbalsta resursu līmenī ietver datu analīzes un pētījumu izmaksas. Izmaksu tālākā attiecināšana:

- izmaksu daļa, kura attiecas uz iedzīvotāju un speciāliem pētījumiem, tiek attiecināta uz atbilstošiem privātā segmenta produktiem;
- izmaksu daļa, kura attiecas uz MVU pētījumiem, tiek attiecināta uz atbilstošiem MVU segmenta produktiem;
- Tet tirgus un tēla monitoringa izmaksas tiek attiecinātas uz Vispārējām izmaksām (VI);
- datu analīzes un plānošanas izmaksas tiek attiecinātas uz visiem produktiem, izmantojot leņķumus kā izmaksu nesēju.

3.1.4 *Tet darbinieku izmaksas (biroja telpas, darba vietas un IS PL)*

Tet darbinieku izmaksas (AR-darb) satur biroja telpu, darba vietu un informācijas sistēmu izmaksas, kuras pēc būtības domātas visiem Tet darbiniekiem darba uzdevumu veikšanai. Šīs izmaksas tālāk tiek attiecinātas uz visām struktūrvienībām Atbalsta resursu (AR) un Tiešo resursu (TR) līmeņos, izmantojot darbinieku skaitu kā izmaksu nesēju.

3.1.5 *Cilvēku un vides dienests*

Cilvēku un vides dienests (AR-CVD) pēc būtības pilda atbalsta funkcijas visām pārējām uzņēmuma struktūrvienībām, nodrošinot dažāda veida funkcijas, piemēram, uzņēmuma transporta parka pārvalde, telpu apsaimniekošana, drošības funkciju pārvaldība, personālvadība.

Šīs struktūrvienības izmaksas ir sagrupētas darbības izmaksās (personāla izmaksas un ar personālu saistītās izmaksas) un operatīvajās izmaksās, kas tālāk tiek attiecinātas uz Tet struktūrvienībām izmantojot darbinieku skaitu, pakalpojumiem (nekustamā īpašuma noma un administratīvie pakalpojumi) vai Vispārējām izmaksām VI līmenī. Telpu un ēku izmaksas tiek attiecinātas uz telpām, bet komisijas maksas – uz produktiem, par kuriem komisijas izmaksātas.

3.1.6 *Tehnoloģiju dienests*

Tehnoloģiju dienests (AR-TD) šajā līmenī sastāv no četrām apakšstruktūrvienībām, kuras pilda atbalsta funkcijas Tet struktūrvienībām un IT resursiem:

- **Informācijas tehnoloģiju daļa (AR-TD-ITD)** ietver sevī IT infrastruktūras uzturēšanas un attīstības funkcijas un izmaksas, kā arī palīdzības dienesta funkcijas, apkalpojot iekšējos un ārējos klientus (piemēram, tehnisko problēmu reģistrēšana un risināšana). Izmaksas tiek attiecinātas uz Vispārējām izmaksām (VI), visām struktūrvienībām AR un TR līmenī, tīkla elementiem (TE) un attiecīgajiem pakalpojumiem P līmenī.
- **Digitālās aizsardzības un IT risku nodaļa (AR-TD-DAITRN)** ietver sevī datu drošības un IT risku novēršanas izmaksas. Izmaksas tiek attiecinātas gan uz Vispārējām izmaksām, gan uz drošības risinājuma pakalpojumu.

- **Mākslīgā intelekta attīstības daļa (AR-TD-MIAD)** ietver sevī MI risinājumu attīstību uzņēmumā un MI integrēšanu produktos kā arī ar to saistītās izmaksas. Izmaksas tiek attiecinātas kā uz Vispārējām izmaksām (VI), tā arī uz Tīkla elementiem (TE), Tiešajiem resursiem (TR) un produktu līmeni (P).
- **Digitālās transformācijas birojs (AR-TD-DTB)** izmaksas saistītas ar digitālo transformāciju. Izmaksas tiek attiecinātas uz Vispārējām izmaksām VI līmenī.

Pārējās Tehnoloģiju dienesta struktūrvienības atrodas Tiešo resursu līmenī.

3.1.7 *Vadība*

Vadība (AR-VAD) - izmaksas saistītas ar uzņēmuma valdi, pārvaldi un iekšējo auditu. Izmaksas tiek attiecinātas uz Vispārējām izmaksām VI līmenī.

3.1.8 *Ilgspējas attīstība*

Ilgspējas attīstība (AR-IA) - izmaksas saistītas ar uzņēmuma ilgspējas attīstību. Izmaksas tiek attiecinātas uz Vispārējām izmaksām VI līmenī.

4. **Komercfunkciju līmenis**

4.1. **Tiešie resursi (TR) – Līmenis 4**

Tiešie resursi sastāv no struktūrvienībām, kuru resursus var tieši attiecināt uz konkrētiem pakalpojumiem vai pakalpojumu grupām, un pamatlīdzekļu objektiem. Struktūrvienības sevī ietver darbības izmaksas (personāla un ar personālu saistītās izmaksas) un operatīvās izmaksas (ekspluatācijas un administratīvās izmaksas). Katrai struktūrvienībai darbības izmaksas ir izdalītas sīkāk vienā vai vairākās darbībās, kādas šīs struktūrvienības veic. Izmaksas uz šīm darbībām sadalās atbilstoši darba laika slodzēm (PLE).

4.1.1 *Komercdienests*

Komercdienests (TR-KD) sastāv no sešām apakšstruktūrām, saistītām ar pārdošanu, klientu apkalpošanu un pakalpojumu attīstīšanu:

- KD Direktora Birojs (TR-KD-DB);
- Biznesa attīstības daļa (TR-KD-BAD);
- Biznesa risinājumu daļa (TR-KD-BRD);
- Korporatīvo klientu daļa (TR-KD-KKD);
- Privāto klientu daļa (TR-KD-PKD);
- Mazo vidējo klientu nodaļa (TR-KD-MVU).

Komercdienesta struktūrvienību resursu izmaksas tiek attiecinātas 99% apmērā uz pakalpojumiem PS līmenī, izmantojot tādas izmaksu virzītājus, kā, piemēram, pieslēgumu skaits, ieņēmumi, ierīkošanas skaits, eksperta vērtējums, trafiks (min) vai tieši attiecināts un 1% apmērā - Vispārējām izmaksām VI līmenī.

4.1.1.1 *Korporatīvo klientu daļa*

Korporatīvo klientu daļa (TR-KD-KKD) sastāv no 6 apakšstruktūrām, kas veic ar pārdošanu, klientu apkalpošanu un tirgus plānošanu korporatīvajam klientu segmentam saistītas funkcijas:

- Latvijas bizness (TR-KD-KKD-LB);
- Biznesa atbalsta nodaļa (TR-KD-KKD-BAN);
- KKD Direktora birojs (TR-KD-KKD-DB);
- Lattelecom Lietuvas un Igaunijas filiāles (TR-KD-KKD-LT_EE);
- Iepirkumu un piedāvājumu vadības nodaļa (TR-KD-BKD-IPVN);
- Projektu vadības nodaļa (TR-KD-KKD-PVN).

Struktūrvienības sevī ietver personāla izmaksas, operatīvās izmaksas (ekspluatācijas un administratīvās izmaksas), kā arī iekšējās izmaksas (piemēram, biroja telpas). Tālāk izmaksas proporcionāli cilvēku darba laika sadalījumam tiek attiecinātas uz pakalpojumiem PS līmenī.

4.1.2 Korporatīvās attīstības dienests

Korporatīvās attīstības dienests (TR-KOAD) ietver sevī jauno pakalpojumu un biznesa virzienu attīstīšanas izmaksas. Produktu izmaksas tālāk tiek attiecinātas uz konkrēto produktu PS līmenī vai Vispārējām izmaksām VI līmenī (piemēram, izmaksas jaunu produktu radīšanai (R&D)).

4.1.3 Mārketinga dienests

Mārketinga dienests (TR-MD) ietver sevī mārketinga aktivitātes, kuras tiek attiecinātas uz atbilstošiem pakalpojumiem P līmenī vai Vispārējām izmaksām VI līmenī (piemēram, izmaksas par darbinieku pasākumu organizēšanu).

4.1.4 Sabiedrisko attiecību un korporatīvās komunikācijas daļa

Sabiedrisko attiecību un korporatīvās komunikācijas daļa (TR-SAKKD) ietver sevī iekšējās komunikācijas izmaksas, kuras tiek attiecinātas uz struktūrvienībām TR līmenī, korporatīvo klientu komunikācijas izmaksām, kuras tiek attiecinātas uz šī segmenta pakalpojumiem PS līmenī, un sabiedrisko attiecību izmaksām, kuras tiek attiecinātas uz Vispārējām izmaksām VI līmenī.

4.1.5 Starpoperatoru biznesa daļa

Starpoperatoru biznesa daļa (TR-SOBD) ietver sevī izmaksas, kas ir saistītas ar vairumtirdzniecības pakalpojumu – interneta vairumtirdzniecība, tilpuma īre, starpsavienojumi ar mobilajiem operatoriem, starptautiskie ienākošie maksājumi – uzturēšanu un attīstīšanu, kā arī interneta nodrošināšanu interneta mazumtirdzniecības pakalpojumiem. Izmaksas pēc to būtības tiek attiecinātas 82% uz tīkla elementiem TE līmenī, 18% uz pakalpojumiem PS līmenī.

4.1.6 Tehnoloģiju dienests

Tehnoloģiju dienests (TR-TD) sastāv no četrām apakšstruktūrām, kas veic tīkla uzturēšanas un attīstības funkcijas, kā arī pakalpojumu ierīkošanas un uzturēšanas funkcijas:

- TD Direktora birojs (TR-TD-DB);
- Tīkla tehnoloģiju daļa (TR-TD-TTD);
- Informācijas tehnoloģiju daļa (TR-TD-ITD);
- DC infrastruktūras pārvaldības nodaļa (TR-TD-DCIPN).

Struktūrvienības sevī ietver personāla izmaksas, operatīvas izmaksas (ekspluatācijas un administratīvas izmaksas, t.sk. ārējo piegādātāju līgumu izmaksas par tīkla uzturēšanu), iekšējās izmaksas (piemēram, biroja izmaksas). Tālāk izmaksas 85.1% apmērā tiek attiecinātas uz tīkla elementiem TE līmenī. Izmaksas, kuras pārsvarā saistītas ar pakalpojumu ierīkošanu un uzturēšanu, 10.9% apmērā tiek attiecinātas uz pakalpojumiem PS līmenī. 4.0% tiek attiecināts uz Vispārējām izmaksām VI līmenī.

4.1.7 Pārdošanas un klientu apkalpošanas dienests

Pārdošanas un klientu apkalpošanas dienests (TR-PKAD) sastāv no 10 apakšstruktūrām, saistītām ar pārdošanu, klientu apkalpošanu un pakalpojumu ierīkošanu:

- PKAD direktoru birojs (TR-PKAD-DB);
- Pārdošanas daļa (TR-PKAD-PD);
- Mazumtirdzniecības nodaļa (TR-PKAD-MN);

- E-komercijas pārdošana (TR-PKAD-EKP);
- E-komercijas klientu piesaiste (TR-PKAD-EKKP);
- Klientu pašapkalpošanās vide (TR-PKAD-KPV);
- Tiešās pārdošanas nodaļa (TR-PKAD-TPN);
- Darbības efektivitātes un klientu pieredzes vadības nodaļa (TR-PKAD-DEKPN);
- Pakalpojumu piegāde un uzturēšana (TR-PKAD-PPU);
- Zvanu centra nodaļa (TR-PKAD-ZCN).

Klientu aprūpes dienesta struktūrvienību resursu izmaksas tiek attiecinātas 82% apmērā uz pakalpojumiem P līmenī, izmantojot tādus izmaksu virzītājus, kā piemēram, pieslēgumu skaits, ieņēmumi, eksperta vērtējums vai tieši attiecināts, un 16% apmērā uz pamatlīdzekļiem TE līmenī un 2% uz vispārējām izmaksām VI līmenī.

5. Tīkla elementu līmeņi

5.1. Tīkla elementi (TE) – Līmenis 5

Tīkla elementi (TE) tiek sagrupēti septiņās grupās atbilstoši to ekonomiskajai būtībai:

- Balss platformas (TE-1000);
- Datu pārraides un transporta tīkls (TE-2000);
- Līniju tīkls (TE-3000);
- Bezvadu piekļuves tīkls (TE-4000);
- Serveri un pakalpojumu platforma (TE-6000);
- Pārējie pamatlīdzekļi (TE-7000);
- Televīzija (TE-8000).

Pārējie pamatlīdzekļi sastāv no nekustamā īpašuma objektiem (piemēram, datu centri, iznomātās telpas, konteineri, torni, kabeļu telpas, biroja telpas, veikali u.c.), lietu interneta pamatlīdzekļiem (piemēram, gudrās mājas un telemetrijas iekārtas un programmatūra) un informācijas tehnoloģiju pamatlīdzekļiem (programmatūra konkrētiem produktiem, lietojumi darbiniekiem, pārdošanas un klientu apkalpošanas lietojumi u.c.).

Uz tīkla elementiem tiek attiecinātas nolietojuma izmaksas no Izmaksu elementu (IE) līmeņa, kapitāla finansēšanas izmaksas, nekustamo īpašumu izmaksas (piemēram, kanalizācija), tīkla uzturēšanas izmaksas (Tiešo struktūrvienību resursi, kā arī ārējie piegādātāji) un IT lietojumu izmaksas.

Tīkla elementu izmaksas tiek attiecināta uz pakalpojumiem PS līmenī un pašu patēriņu VI līmenī, izmantojot dažādus izmaksu nesējus, piemēram, pieslēgumu skaitus, pakalpojumu apjomu, ātrumu u.c.

6. Vispārējo izmaksu līmenis

6.1. Vispārējās izmaksas (VI) – Līmenis 6

Vispārējās izmaksas (VI) līmenī apkopotas visas „vispārējās izmaksas”, kuras nav iespējams ne tieši, ne netieši attiecināt uz pakalpojumiem vai atsevišķiem klientu segmentiem. Izmaksas uz šo līmeni nonāk no visiem augstāk esošiem līmeņiem.

Uz šo līmeni galvenokārt ir attiecinātas atbalsta struktūrvienību izmaksas (Vadības, Finanšu dienesta, Juridiskās daļas, Cilvēku un vides dienesta), iekšējās IT infrastruktūras izmaksas, jaunu produktu radīšanas izmaksas, mārketinga aktivitāšu izmaksas (piemēram, zīmola un PR izmaksas), restrukturizācijas izmaksas, kā arī pašu patēriņa izmaksas.

Atbilstoši *Tarifu aprēķināšanas un izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas metodika elektronisko sakaru nozarē* (turpmāk – Metodika) 17. punktam vispārējās izmaksas tiek sadalītas

uz visiem *Tet* pakalpojumiem, izmantojot „bruto ieņēmumu metodi”, proporcionāli pakalpojumu apgrozījumam jeb to nestajiem ieņēmumiem.

7. Pakalpojumu līmeņi

Pakalpojumi iekšējā uzskaites sistēmā tiek uzskaitīti trīs līmeņos – Segmenti, Produkti, Atskaites. Šie izmaksu objekti apkopo 100% visas izmaksas pa pakalpojumiem, tikai sagrupētas atšķirīgos griezumos.

7.1. Produkti segmentos (PS) – Līmenis 7

Segmentu (PS) līmenis satur *Tet* pakalpojumus, kas sadalīti atbilstoši uzskaites sistēmā SAP uzturētajai *Tet* klientu segmentācijai un pakalpojumu sarakstam, pēc kuriem tiek uzskaitīti ieņēmumi.

Produktu pa segmentiem struktūra ir sekojoša:

- pakalpojumi Korporatīviem klientiem (PS-KORP);
- pakalpojumi MVU klientiem (PS-MVU);
- pakalpojumi Privātiem klientiem (PS-PRIV);
- pārējie pakalpojumi (PS-PP);
- vairumtirdzniecība (PS-VT).

Segmentu (PS) līmenis satur visas 100% iekšējā uzskaites sistēmā ieimportētās izmaksas. Tālāk aprēķinātās Segmentu izmaksas tiek attiecinātas uz Produktu līmeni, kur tiek apkopotas visas ar produktu saistītās izmaksas, bez dalījuma klientu segmentos.

7.2. Produkti (P) – Līmenis 8

Produkti (P) līmenis satur *Tet* pakalpojumus, kas sadalīti atbilstoši uzskaites sistēmā SAP uzturētajam pakalpojumu sarakstam, pēc kura tiek uzskaitīti ieņēmumi. Pakalpojumu grupas ir sekojošas:

- Elektronisko sakaru pakalpojumi (P-ESP);
- IT un ārpakalpojumi (P-IT&AP);
- Tīklu izbūve un uzturēšana (P-TIU);
- Satura pakalpojumi (P-Sat);
- Elektrība (P-Elektr);
- Pārējie ieņēmumi (P-PI).

Tet pakalpojumu izmaksas tālāk 100% tiek attiecinātas uz pakalpojumu grupām, kuras tiek sakārtotas atbilstoši Metodikas prasībām Atskaites līmenī (REP).

7.3. Atskaites (Rep) – Līmenis 9

Atskaites (Rep) līmenis satur *Tet* pakalpojumus, kas sagrupēti atbilstoši Metodikas noteiktajiem tirgiem:

- Telekomunikāciju pak. lietotājiem – Balss (Rep-Liet-B);
- Telekomunikāciju pak. lietotājiem – Nomātās līnijas (Rep-Liet-NL);
- Telekomunikāciju pak. lietotājiem – Pārējie (Rep-Liet-Par);
- Telekomunikāciju pak. operatoriem – Pārējie (Rep-OperPar);
- Telekomunikāciju pak. operatoriem – Starpsavienojumi (Rep-OperStarpsav);
- Citi pakalpojumi (Rep-Citi);
- Saistītie uzņēmumi (Rep-Saist).